

LAGANJE KOD DJECE

*Često uhvatimo svoje dijete u malim lažima tipa “Nisam to ja učinio”.
Kako zaustaviti ovakvo ponašanje prije nego što se počne pogoršavati?*

Djeca lažu iz više razloga:

- **iz koristi** (djeca mogu lagati kako bi nešto dobili)
- **da bi roditelji bili zadovoljni njima** (ispuniti roditeljska očekivanja)
- **da ne upadnu u nevolje** (izbjegavanje kazne)
- **da prikriju neugodu ili nesposobnost**
- **jer ne mogu napraviti jasnu razliku između stvarnosti i mašte** (djeca izmišljaju priče, imaju bujnu maštu, a još uvijek im nije jasna razlika između mašte i stvarnosti. Njihove laži predstavljaju njihove želje)
- **imaju potrebu za isticanjem** (ako se među vršnjacima osjećaju zapostavljeno, pa će izmišljati raznorazne priče ili se neizmjereno hvaliti, kako bi dobili na važnosti)

NEKA OD MOGUĆIH RJEŠENJA:

- **Nemojte postavljati pitanja koja će tjerati dijete u laž.** Kad dijete ima čokoladu na licu, a slatkiš je nestao, nemojte pitati: “Jesi li pojeo onu čokoladicu koja je stajala na polici?” Umjesto toga recite: “Razočaran sam što si pojeo čokoladicu bez pitanja. Danas više nema slatkiša.” Ako dijete kaže: “Nisam”, nemojte postavljati bezbroj pitanja. Navedite činjenice: “Slatkiša nema, a ti imaš čokoladu na licu. Sada idi u svoju sobu i vrati se kad budeš htio razgovarati o tome”.
- **Usredotočite se na pronalaženje rješenja umjesto na utvrđivanje krivice.** Recite: “Bez obzira na to kako se to dogodilo, svjetiljka je razbijena. Što ćemo učiniti?” Ako niste sigurni da li dijete laže, iskreno recite: “To mi ne zvuči kao istina.”
- **Ako vam dijete dođe i kaže istinu, oduprite se potrebi da mu držite prodike.** Zahvalite djetetu što vam je reklo istinu, a potom se bez ljutnje posvetite pronalaženju rješenja ili izricanju odgovarajućih sankcija. Nemojte napraviti pogrešku i reći: “Ako kažeš istinu, neću te kazniti”, jer dijete treba prihvatiti odgovornost za svoje postupke. Umjesto toga razmišljajte na ovaj način: “Ako lažeš bit ćeš u još većoj nevolji!”
- **Koji put djeca lažu jer osjećaju da nisu dorasla vašim očekivanjima** i misle da je lakše lagati nego osjećati da nisu uspjela. Promotrite kako vi sami reagirate na greške ili nesposobnosti svog djeteta i svakako omogućite djetetu da ne bude u svemu savršeno.
- **Budite oličenje iskrenosti.** Kad vas dijete sluša kako izgovarate male, nevine i nevažne laži, učite ga nešto o poštenju. Kad kažete svom djetetu da nekome na telefonu kaže kako vas nema kod kuće kako ne biste morali s njime razgovarati, kad smanjujete dob svoje djece kako bi dobili jeftiniju kartu za vlak, kino ili bazen, dajte primjer svome djetetu. Upamtite da dijete poučavate sve vrijeme, bilo da to činite namjerno i planski ili ne.

Ako dijete razvije naviku laganja ili ako laže o važnim stvarima i ustrajava u lažima čak i kad je istina otkrivena, bilo bi dobro potražiti savjet stručnjaka.

Pripremila:

Gordana Patarčec, stručni suradnik - pedagog